

Aan:
de heer A. Vorenkamp

(i.a.a. de overige Statenleden)

Assen, 1 oktober 2019

Ons kenmerk 40/5.2/2019002003

Behandeld door de heer J.P. Waalkens (0592) 36 56 14

Onderwerp: Beantwoording schriftelijke vragen ex artikel 41 Reglement van orde over handhaving van de wet op het verbod van gezichtsbedekkende kleding in het openbaar vervoer

Geachte heer Vorenkamp,

In uw brief van 9 september 2019 stelde u een aantal vragen over Handhaving van de wet op het verbod van gezichtsbedekkende kleding in het openbaar vervoer. Deze vragen beantwoorden wij als volgt.

Vraag 1

Welk standpunt neemt het college van GS ten aanzien van het handhaven van de wet inzake het boerkaverbod in overheidsgebouwen, ziekenhuizen en het openbaar vervoer?

Antwoord 1

In onze rechtsstaat dient wetgeving door de daartoe bevoegde instanties op een efficiënte, effectieve en werkbare wijze te worden uitgevoerd en gehandhaafd. Dit geldt voor alle wetgeving, dus ook voor het verbod op gezichtsbedekkende bekleding.

Vraag 2

Is GS met het standpunt eens dat handhaving van deze wet in het openbaar vervoer te prefereren is boven gedoogbeleid? En zo nee, waarom niet?

Antwoord 2

De Wet op de gezichtsbedekkende bekleding is opgenomen in het Wetboek van Strafrecht. Dit betekent dat handhaving is voorbehouden aan de politie. De vervoerder is bevoegd op grond van de Wet personenvervoer 2000 te handhaven op het in bezit hebben van een geldig vervoerbewijs.

De openbaarvervoerbedrijven hebben in samenspraak met de politie een werkwijze opgesteld hoe in voorkomende situaties te handelen (zie bijlage). Deze werkwijze is mede gebaseerd op de instructies voor openbaar vervoer-medewerkers die door het Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties zijn opgesteld. De desbetreffende werkwijze is niet gericht op het gedogen van gezichtsbedekkende bekleding maar op het voorkomen van escalatie en oponthoud voor andere reizigers.

Ondanks het verbod op gezichtsbedekkende bekleding kan een reiziger met een geldig vervoerbewijs namelijk niet door de vervoerder worden gedwongen het voertuig te verlaten; vervoerders hebben ook een vervoerplicht. De insteek van de vervoerders is om de exploitatie niet te onderbreken omdat dit ten koste gaat van veel andere reizigers.

Het handhaven van de wet en het maken van prioriteitsafwegingen hierin, is dus aan de politie in overleg met de burgemeester en officier van justitie via de lokale driehoek. De instructies die de vervoerders hebben opgesteld, zijn naar onze mening een realistische en werkbare methode om enerzijds reizigers aan te spreken als er sprake is van gezichtsbedekkende bekleding en anderzijds om escalatie te voorkomen en de dienstregeling niet te onderbreken. Door registratie van reizigers met gezichtsbedekkende bekleding kunnen de vervoerders de politie inzicht geven in het aantal reizigers dat zich niet aan het verbod houdt en kan op basis daarvan de politie de keuze maken al dan niet handhavend op te treden.

Vraag 3

Heeft het college van GS kennis genomen van het standpunt hieromtrent van het de OV-bedrijven? Hebben de OV-bedrijven dan wel het OV-bureau het college van GS hierover apart geïnformeerd?

Antwoord 3

Wij hebben inmiddels kennisgenomen van de instructies die de OV-bedrijven aan hun medewerkers hebben verstrekt. Wij zijn hierover niet apart door de OV-bedrijven ingelicht.

Vraag 4

Heeft het college van GS het ov-bureau dan wel de vervoerbedrijven met een concessie van de provincie Groningen en/of Drenthe instructies gegeven met betrekking tot handhaving van de nieuwe wet op gezicht bedekkende kleding? En zo ja, welke zijn dit? En zo nee, waarom niet?

Antwoord 4

Nee, aangezien handhaving van de wet op gezichtsbedekkende kleding niet een bevoegdheid van de provincie is, maar van de politie.

Vraag 5

Per 1 augustus j.l. is de wet in werking getreden, en is er zodoende mogelijk al enige ervaring met de handhaving. Worden incidenten hieromtrent gemeld, en zijn er meldingen bekend bij de vervoerders dan wel bij het ov-bureau?

Antwoord 5

Vervoerders hebben afgesproken incidenten omtrent reizigers met gezichtsbedekkende kleding te melden en te registreren. Tot nu toe zijn er in Nederland drie incidenten geweest. In Groningen en Drenthe hebben zich geen incidenten voorgedaan. In die zin is er nog geen ervaring met handhaving opgedaan.

Vraag 6

Is het College het er mee eens dat chauffeurs tijdens de uitoefening van hun beroep inzake het 'boerka-verbod' mogen handhaven? Zo nee, waarom niet?

Antwoord 6

Nee, handhaving op het 'boerka-verbod' is geen bevoegdheid van de chauffeur maar van de politie.

Vraag 6

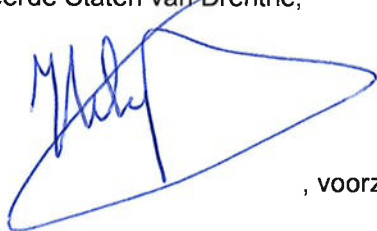
Gezicht bedekkende kleding zorgt ervoor dat de beleving van sociale veiligheid verslechtert. Welke maatregelen gaat het college nemen als concessiehouders in het OV zich niet aan deze wet houden?

Antwoord 6

Geen. Naar onze mening hebben de vervoerbedrijven in samenspraak met de politie een werkwijze afgesproken die recht doet aan de bevoegdheid van partijen tot handhaving van de wet.

Hoogachtend,

Gedeputeerde Staten van Drenthe,

, voorzitter

, secretaris

Bijlage Wet gedeeltelijk verbod gezichtsbedekkende kleding
mb/coll.

Wet gedeeltelijk verbod gezichtsbedekkende kleding

Op 1 augustus 2019 is de Wet gedeeltelijk verbod gezichtsbedekkende kleding van kracht. Vanaf die datum is het in zorg-, onderwijsinstellingen én het openbaar vervoer niet langer toegestaan om bijvoorbeeld een bivakmuts, boerka, nikab, masker of integraal helm te dragen. Maar wat betekent die wet nu in onze dagelijkse praktijk? Wat doe je wel of niet als een reiziger toch het gezicht heeft bedekt? We hebben de belangrijkste punten, vragen en antwoorden op een rij gezet.

1. Hoe handel je als een reiziger met gezichtsbedekkende kleding je bus of tram betreedt?

Openbaar vervoer is voor iedereen. Je mag deze reiziger daarom nooit de toegang tot tram of bus weigeren.

2. Maar wat kun je wel doen?

a. Als professional kun je afhankelijk van de omstandigheden zelf de afweging maken of je iemand met gezichtsbedekkende kleding al dan niet aanspreekt bij het betreden van je bus. Voor tram is die mogelijkheid er niet, omdat je in de cabine zit.

Bijvoorbeeld: Bent u bekend met de wet gedeeltelijk verbod gezichtsbedekkende kleding en weet u dat u in bus of tram geen gezichtsbedekking mag dragen.

Doe dit nooit via intercom of door het verlaten van je tramcabine.

b. Maak melding bij de verkeersleiding.

Als de gezichtsbedekking leidt tot een incident, volg dan de gebruikelijke procedures.

c. Wees je ervan bewust dat jouw handelen gericht moet zijn op de-escalatie!

3. Hoe gaan ze bij GVB, HTM, RET, Arriva, Connexxion, EBS, NS om met deze wet?

Hetzelfde als bij Qbuzz. De OV-bedrijven hebben met elkaar afspraken gemaakt over hoe we de wet na gaan leven en hoe de medewerkers daarmee om moeten gaan. Iedereen die bij een OV-bedrijf werkt en te maken kan krijgen met reizigers met gezichtsbedekkende kleding krijgt dezelfde instructie hoe te handelen.

4. Kan een BOA-controleur de reiziger met gezichtsbedekking bekeuren?

Nee dat kan niet. De Wet gedeeltelijk verbod gezichtsbedekkende kleding is opgenomen in het Wetboek van strafrecht. Daarmee is de Politie de enige die de wet kan handhaven. Uiteraard kunnen onze boa's wel controleren op geldig vervoerbewijs en handelen zij in dat geval conform de geldende identificatieregels.

5. Moet ik mijn bus of tram stilzetten als ik een melding heb gemaakt bij de verkeersleiding?

Nee, je rijdt gewoon door volgens dienstregeling.

6. Ik blijf het raar vinden dat er een wet is die gezichtsbedekking in tram of bus verbiedt, maar dat wij die persoon wel gewoon mee moeten nemen. Dat klopt toch niet?

Openbaar vervoer is voor iedereen. Wat wel kan is de persoon met gezichtsbedekking aanspreken (zie punt 3.)

7. Wat moet ik doen als iemand mij wijst op een reiziger met gezichtsbedekkende kleding?

Geef aan dat je dit gemeld hebt aan de verkeersleiding. Ga niet in discussie!

8. Ik zag bij de halte iemand met een boerka staan, is dat ook verboden?

Nee. Het verbod gezichtsbedekkende kleding geldt alleen in tram, bus, metro of trein. Het verbod geldt niet op halten of stations.

Heb je nog andere vragen? Stel ze aan je leidinggevende!

Meer informatie:

<https://www.rijksoverheid.nl/onderwerpen/gezichtsbedekkende-kleding-in-de-media-boerkaverbod/gezichtsbedekkende-kleding-gedeeltelijk-verbieden>

Statenfractie PVV Drenthe

Aan de voorzitter van Gedeputeerde Staten van Drenthe
Mvr. J. Klijnsma
Postbus 122
9400 AC ASSEN

9 september 2019

Onderwerp: Schriftelijke vragen ex art. 41 inzake handhaving van de wet op het verbod van gezichtsbedekkende kleding in het Openbaar Vervoer

Geachte mevrouw Klijnsma,

Een aantal OV-bedrijven heeft in de media aangekondigd de nieuwe wet die gezicht bedekkende kleding verbiedt in overheidsgebouwen, ziekenhuizen en het Openbaar Vervoer, in gewone taal ook wel het 'Boerkaverbod' genoemd, niet te gaan handhaven. Zie b.v. het artikel in het AD van 25 juli 2019 onder de titel 'Ov-bedrijven gaan het boerkaverbod niet handhaven' (zie bijlage). De bedrijven Arriva en Connexxion worden hierin expliciet genoemd. De provincie is verantwoordelijk voor het merendeel van het OV in Groningen en Drenthe. De PVV is van mening dat m.b.t. deze wetgeving handhaving gewenst is en gedogen niet in het belang is van de samenleving. Daarom zou onze fractie graag van het College van GS willen vernemen of en welke instructies aan de vervoersbedrijven in Groningen en Drenthe zijn gegeven omtrent de handhaving van deze nieuwe wet die per 1 augustus 2019 in werking is getreden en **stelt daarom de volgende vragen aan het College van GS:**

1. Welk standpunt neemt het College van GS in ten aanzien van het handhaven van de wet inzake het boerkaverbod in overheidsgebouwen, ziekenhuizen en het Openbaar Vervoer?
2. Is GS het met het standpunt eens dat handhaving van deze wet in het OV te prefereren is boven gedoogbeleid? En zo nee waarom niet?
3. Heeft het college van GS kennis genomen van het standpunt hieromtrent van de OV-bedrijven? Hebben de OV-bedrijven dan wel het OV-bureau het College van GS hierover apart ingelicht?
4. Heeft het College van GS het OV-bureau dan wel de vervoersbedrijven met een concessie van de provincie Groningen en/of Drenthe instructies gegeven met betrekking tot handhaving van de nieuwe wet op gezicht bedekkende kleding? Zo ja, welke zijn dit? Zo nee, waarom niet?

5. Per 1 augustus j.l. is de wet in werking getreden, en is er zodoende mogelijk al enige ervaring met de handhaving. Worden incidenten hieromtrent gemeld, en zijn er meldingen bekend bij de vervoerders dan wel bij het OV-bureau?
6. Is het College het er mee eens dat chauffeurs tijdens de uitoefening van hun beroep de wet inzake het 'boerka-verbod' mogen handhaven? Zo nee, waarom niet?
7. Gezicht bedekkende kleding zorgt er voor dat de beleving van sociale veiligheid verslechtert. Welke maatregelen gaat het college nemen als concessiehouders in het OV zich niet aan deze wet houden?

Namens de PVV-fractie

Bert Vorenkamp

1 Bijlage: het artikel in het Algemeen Dagblad van 25 juli 2019

Ov-bedrijven gaan boerkaverbod niet handhaven: 'Nieuwe wet voor ons niet werkbaar'

VIDEO Openbaar vervoerbedrijven NS, HTM, RET, Arriva, Connexxion, EBS en GVB trekken zich niets aan van het boerkaverbod en gaan geen moslima's die hun gezicht bedekt hebben, weigeren in bus, metro, tram of trein.

Ingrid de Groot 25 jul. 2019

Laatste update: 26-07-19, 15:20

417

3

Alle medewerkers hebben instructies gekregen dat openbaar vervoer in Nederland van iedereen is en dat reizigers daarom nooit de toegang tot het vervoersmiddel geweigerd mag worden.

Lees ook

Bar weinig animo om op te treden tegen boerka in Den Haag

[Lees meer](#)

VVD en CDA: Ziekenhuizen moeten boerkaverbod handhaven

[Lees meer](#)

Pedro Peters van ov.nl die de woordvoering namens alle ov-bedrijven doet, stelt dat de vervoerders collectief overlegd hebben met de politie en dat daaruit blijkt dat de handhaving van de nieuwe wet bij de politie [niet de hoogste prioriteit](#) heeft. De nieuwe 'wet gedeeltelijk verbod gezichtsbedekkende kleding', die 1 augustus ingaat, is daarmee volgens Peters voor de vervoerders onwerkbaar geworden. „Politie zegt: het heeft niet onze prioriteit. Dit betekent dat zij bij een melding vanuit het openbaar vervoer niet binnen een half uur bij de bewuste tram, trein, metro of bus is. Nou dat gaat dus bij ons niet werken. De rit moet immers door.”

'Politie doet handhaving'

De nieuwe wet valt onder het strafrecht, is bij de vervoerders de redenering. Handhaving ligt daarom volgens hen bij de politie en niet bij de openbaar vervoerbedrijven of controleur (een boa, buitengewoon opsporingsambtenaar). „De politie is de enige die kan handhaven”, zegt Peters.

Uit de instructies die alle medewerkers ontvingen blijkt dat zij moslima's met een boerka niet mogen weigeren als zij een bus of tram betreden. De medewerkers krijgen evenwel de opdracht zelf te bepalen of zij iemand willen aanspreken om op de nieuwe wet te wijzen. „Onze medewerker moet zelf inschatten 'zeg ik er iets

van of zeg ik er niets van'. Hij kan dan hooguit opmerken: weet u dat uw gezichtsbedekkende kleding verboden is? En kunt u dit af doen? De moslima wordt echter nooit de toegang ontzegd."

Het handelen van ov-medewerkers moet volgens de instructies altijd gericht zijn op de-escalatie. „Het personeel moet altijd uitgaan van de eigen veiligheid en van de rust in tram, metro, bus of trein", geeft de woordvoerder aan.

Moslima met nikab bij bushalte. © ANP XTRA

‘Nooit problemen gehad’

Peters merkt op dat de vervoerders eigenlijk nooit problemen hebben gehad met vrouwen die hun gezicht bedekten met een boerka. „Als er bij een controle om een identiteitsbewijs wordt gevraagd, tonen deze reizigers altijd even hun gezicht. Er is bij ons nooit een probleem geweest."

De nieuwe wet is per 1 augustus van kracht. Vanaf die datum is het niet toegestaan om in zorg- en onderwijsinstellingen en in het openbaar vervoer een boerka, bivakmuts, integraalhelm of nikab te dragen.